משניות מבוארות מַסֶּכֶת זָבִים פרק ה

כ"ב אלול

משנה זאת מִבֵּאר דין הַשְּׁוָה מִשֶּׁאֵין לִמְנֹגַע

ו) הַנּוֹגֵעַ בְּזַב אוֹ **וּבְזָבָה**, אוֹ **וּבַנִּדָּה**, אוֹ **וּבִיוֹלֶדֶת**, אוֹ **וּבַמְּצוֹרָע**, אוֹ **בַּמְּשַׁכֵּב**, **וּבַמִּטָּה שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד**, **פְּרַשׁ גַּם הָאָדָם מִטַּמֵּא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד**, דְּיָקִין שֶׁפְּרַשׁ אֵינוֹ אֶלָּא רִאשׁוֹן. וְהָרְמַב"ן פָּרַשׁ זֶה הַכְּלָל בְּשֹׁאֵר אָבוֹת הַטֻּמְאָה, בְּאִלּוּ שֶׁעָדַיִן לֹא פָּרַשׁ בְּמִשְׁנָתָנוּ, וְזֹאת מִן הָאָדָם הַמַּת. וְעַיֵּן בַּאֲרִיכוּת בְּתִיו"ט. **יא) בַּעַל קְרִי** הֲרֵי הוּא כְּמַגַּע מַת, אֲבָל אִם הָיָה הוּא **כְּטֻמְאַת מַת**, שֶׁבְּטוּמְעָן בְּשֶׁרֶץ הֲרֵי רִאשׁוֹן לְטֻמְאָה, כָּךְ בַּעַל קְרִי הֲרֵי הוּא רִאשׁוֹן. **וּבוֹעֵל נִדָּה** הֲרֵי הוּא **כְּטֻמְאַת מַת**, דִּכְתִיב (שם כד) "וְאִם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ וּתְהִי נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים", מַה הִיא מְטַמְּאָה אָדָם וּכְלִי חָרֶס, אַף הוּא מְטַמֵּא אָדָם וּכְלִי חָרֶס. וּבְר"ש מִפְּרַשׁ דִּבְא לְהַשְּׁמִיעֵנוּ שֶׁהוּא כְּטֻמְאַת מַת וְאִינוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ אֶלָּא מִמַּחֲנֵה שְׁכִינָה. (וְעַיֵּן בְּפִקֻּחִים סז, מַהִיכָא יְלִפִינָן), **אֶלָּא שֶׁחֻמּוֹר מִמֶּנּוּ בּוֹעֵל נִדָּה, שֶׁהוּא** הַבּוֹעֵל נִדָּה **מְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשַׁב טֻמְאָה קַלָּה לְטַמֵּא אֲבָלִין וּמִשְׁקִין**, אֲבָל מַת עַצְמוֹ אֵינוֹ מְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב. לֵא טַמְאָה קַלָּה וְלֹא טֻמְאָה חֲמוּרָה, דִּכְתִיב (שם ד) "וְכָל הַכְּלִי אֲשֶׁר יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא", לְמֵעוּט טֻמְאַת מַת, וְיֵשׁ חוּמְרָא בְּטֻמְאַת מַת, שֶׁהַטְּמוּאָה צְרִיךְ הַזָּאָה, וּבוֹעֵל נִדָּה אֵין צְרִיךְ הַזָּאָה, וְעַיֵּן תִּיו"ט. **יב) אֵלּוּ פּוֹסְלִין אֶת הַתְּרוּמָה** מִדְּרָבָּנָן, **וְהֵם מְטַמְּאִין אֶת הַתְּרוּמָה** מִדְּאוֹרַיְתָא (רא"ה בפי' ר"ח דְּבָר בְּמַסֶּכֶת שַׁבָּת (רא"ה בפי' במס' שבת פ"א מ"ד), חוץ מִמִּבּוֹעֵל נִדָּה שֶׁהוּא מִדְּאוֹרַיְתָא **הָאוֹכֵל אוֹכֵל רִאשׁוֹן** אִם אֹכֶל אֹכֶל שֶׁהוּא רִאשׁוֹן לְטֻמְאָה, גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ **שְׁנִי** לְטֻמְאָה לְפְסֹל אֶת הַתְּרוּמָה, אַף שֶׁמֵּאַב **וְרֵבוּ בַּמַּיִם** תְּרוּמָה, וְאֲז יִטְמָא עַל יְדֵי הַמִּשְׁקִין שֶׁבְּפִיו. **וְהָאוֹכֵל אוֹכֵל שֵׁנִי** וְכֵן גַּם אֹכֶל אֹכֶל שֶׁהוּא שֵׁנִי לְטֻמְאָה, גַּם כֵּן גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ שֵׁנִי לְטֻמְאָה מְטַנֵּפוֹ הַנִּזְכָּר. **וְהַשּׁוֹתֶה מִשְׁקִין טְמֵאִים**, אִם שָׁתָה מִשְׁקִין טְמֵאִים, גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ שֵׁנִי לְטֻמְאָה לְפְסֹל אֶת הַתְּרוּמָה, שֶׁמָּא יֹאכַל עִמָּהּ אֹכֶל שֶׁל תְּרוּמָה, וְאֲז יִטְמָא עַל יְדֵי הַמִּשְׁקִין שֶׁבְּפִיו. **וְהַבָּא רִאשׁוֹן וְרֵבוּ בַּמַּיִם שְׁאוּבִין**, לְאַחַר שֶׁטָּבַל מִשְׁקֶאתָנוּ, גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ שֵׁנִי לְטֻמְאָה לְפְסֹל אֶת הַתְּרוּמָה, לְפִי שֶׁהָיָה טוֹבְלָן בַּמַּיִם שְׁאוּבִין הַנִּמְצָאִים בְּתוֹכָם. וְהָיָה אוֹמְרִים שֶׁאֹלּוּ הַשְּׁאוּבִין הֵם הַמְטַהֲרִים, וְהָיוּ מְזַלְזְלִים בְּטְבִילָתָם הַמְקֻרָּנוֹת, וּמִתּוֹךְ כָּךְ תִּקְנוּ שֶׁהָעִשּׂוּתָה כֵּן יַחְזֹר וְיִטְמָא וְצָרִיךְ טְבִילָה אַחֶרֶת. **וְטָהוֹר שֶׁנִּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל רֹבוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין** נִטְמָא מֵהַטְּעָם שֶׁנִּזְכָּר, אֲבָל טָהוֹר שֶׁבָּא בַּמַּיִם שְׁאוּבִין אֵינוֹ נִטְמָא, מֵאַחַר שֶׁהָרְגִילוּת הָיָה לִשְׁתּוֹ בַּמַּיִם שְׁאוּבִין, לֹא הֶחֱמִירוּ בְּטָהוֹר יוֹתֵר מִזֶּה, וְיֵשׁ חוֹלְקִין שֶׁגַּם טָהוֹר שֶׁבָּא בַּמַּיִם שְׁאוּבִין נִטְמָא. **וְהַסִּפֵּר** גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ פּוֹסְלִים אֶת הַתְּרוּמָה בְּמַגָּעָן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְצַנְּעוּ אֹכְלִים הַסְּפָרִים, וְיִהְיוּ נִפְסָדִים עַל יְדֵי הַעֲכָבָרִים הַמְצוּיִין אֵצֶל הָאֹכְלִים.

ז) הַנּוֹגֵעַ בְּזַב אוֹ **וּבְזָבָה**, אוֹ **וּבַנִּדָּה**, אוֹ **וּבִיוֹלֶדֶת**, אוֹ **וּבַמְּצוֹרָע**, אוֹ **בַּמְּשַׁכֵּב**, **וּבַמִּטָּה שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד**, **פְּרַשׁ**, **וּמַטְמֵא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד**, אֶחָד הַנּוֹגֵעַ וְאֶחָד הַמַּסִּיט וְאֶחָד הַנּוֹשֵׂא וְאֶחָד הַנִּשָּׂא: **ח) הַנּוֹגֵעַ בְּזוֹבוֹ** שֶׁל זָב, וּבִרְקוֹ, בִּשְׁכִבַת זַרְעוֹ, **בְּמִימֵי רַגְלָיו**, אוֹ **וּבְדַם הַנִּדָּה**, **וּבַמִּטָּה שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד**, **וּמַטְמֵא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד**, אֶחָד הַנּוֹגֵעַ וְאֶחָד הַמַּסִּיט וְאֶחָד הַנּוֹשֵׂא וְאֶחָד הַנִּשָּׂא: הַכְּבָיִים רִאשׁוֹן לְאַוִּיר הַתַּנּוּר, וְטָהוֹר הַתַּנּוּר. הִקְרִיאָה אוֹ בְּלָעָנָה, **מִטַּמֵּא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד**. וּכְשֶׁהִיא בְּתוֹךְ פִּיו עַד שֶׁיִּבְלָעֶנָּה, טָהוֹר: **י) הַנּוֹגֵעַ בְּשֶׁרֶץ**, וּבִטֻּמְאַת מֵת, וּבִמְצוֹרָע בִּימֵי סִפְרוֹ, וּבִמֵּי חַטָּאת שֶׁאֵין בָּהֶם כְּדֵי הַזָּיָה, **וּמַטְמֵא שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד**. פְּרַשׁ, **וּמַטְמֵא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד**: **יא) בַּעַל קְרִי**, **וּבוֹעֵל נִדָּה**, **מְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב טֻמְאָה קַלָּה לְטַמֵּא אֲבָלִין וּמַשְׁקִין**: **יב) אֵלּוּ פּוֹסְלִים אֶת הַתְּרוּמָה**, וְהָאוֹכֵל אֹכֶל רִאשׁוֹן, וְהָאוֹכֵל אֹכֶל שֵׁנִי, **וְהַשּׁוֹתֶה מִשְׁקִין טְמֵאִין**, **וְהַבָּא רִאשׁוֹן וְרֵבוּ בַּמַּיִם שְׁאוּבִין**, **וְטָהוֹר שֶׁנָּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל רֹבוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין**, **וְהַסֵּפֶר**, **וְהַיְדַיִם**, **וּטְבוּל יוֹם**, **וְהָאֲכָלִים וְהַכֵּלִים שֶׁנִּטְמְאוּ בְּמַשְׁקִין**:

חוץ מִן הָאָדָם מִטַּמֵּא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד, אֲפִלּוּ בְּשֹׁאֵר מַגָּעָן, **חוץ מִן הָאָדָם מִטַּמֵּא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד**, מִטַּמֵּא שְׁנַיִם וּפוֹסֵל אֶחָד, **פְּרַשׁ גַּם הָאָדָם מִטַּמֵּא אֶחָד וּפוֹסֵל אֶחָד**, דִּיקִין שֶׁפְּרַשׁ אֵינוֹ אֶלָּא רִאשׁוֹן. וְהָרְמַב"ן פָּרַשׁ זֶה הַכְּלָל בְּשֹׁאֵר אָבוֹת הַטֻּמְאָה, בְּאִלּוּ שֶׁעֲדַיִן לֹא פָּרַשׁ בְּמִשְׁנָתָנוּ, וְזֹאת מִן הָאָדָם הַמַּת. וְעַיֵּן בַּאֲרִיכוּת בְּתִיו"ט. **יא) בַּעַל קְרִי** הֲרֵי הוּא כְּמַגַּע מַת, אֲבָל אִם הָיָה הוּא **כְּטֻמְאַת מַת**, שֶׁבְּטוּמְעָן בְּשֶׁרֶץ הֲרֵי רִאשׁוֹן לְטֻמְאָה, כָּךְ בַּעַל קְרִי הֲרֵי הוּא רִאשׁוֹן. **וּבוֹעֵל נִדָּה** הֲרֵי הוּא **כְּטֻמְאַת מַת**, דִּכְתִיב (שם כד) "וְאִם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ וּתְהִי נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים", מַה הִיא מְטַמְּאָה אָדָם וּכְלִי חָרֶס, אַף הוּא מְטַמֵּא אָדָם וּכְלִי חָרֶס. וּבְר"ש מִפְּרַשׁ דִּבְא לְהַשְּׁמִיעֵנוּ שֶׁהוּא כְּטֻמְאַת מַת וְאִינוֹ מִשְׁתַּלֵּחַ אֶלָּא מִמַּחֲנֵה שְׁכִינָה. (וְעַיֵּן בְּפִקֻּחִים סז, מַהִיכָא יְלִפִינָן), **אֶלָּא שֶׁחֻמּוֹר מִמֶּנּוּ בּוֹעֵל נִדָּה, שֶׁהוּא** הַבּוֹעֵל נִדָּה **מְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב טֻמְאָה קַלָּה לְטַמֵּא אֲבָלִין וּמַשְׁקִין**, אֲבָל מַת עַצְמוֹ אֵינוֹ מְטַמֵּא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב. לֵא טַמְאָה קַלָּה וְלֹא טֻמְאָה חֲמוּרָה, דִּכְתִיב (שם ד) "וְכָל הַכְּלִי אֲשֶׁר יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא", לְמֵעוּט טֻמְאַת מַת, וְיֵשׁ חוּמְרָא בְּטֻמְאַת מַת, שֶׁהַטְּמוּאָה צְרִיךְ הַזָּאָה, וּבוֹעֵל נִדָּה אֵין צְרִיךְ הַזָּאָה, וְעַיֵּן תִּיו"ט. **יב) אֵלּוּ פּוֹסְלִין אֶת הַתְּרוּמָה** מִדְּרָבָּנָן, **וְהֵם מְטַמְּאִין אֶת הַתְּרוּמָה** מִדְּאוֹרַיְתָא (רא"ה בפי' ר"ח דְּבָר בְּמַסֶּכֶת שַׁבָּת (רא"ה בפי' במס' שבת פ"א מ"ד), חוץ מִמִּבּוֹעֵל נִדָּה שֶׁהוּא מִדְּאוֹרַיְתָא **הָאוֹכֵל אוֹכֵל רִאשׁוֹן** אִם אֹכֶל אֹכֶל שֶׁהוּא רִאשׁוֹן לְטֻמְאָה, גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ שֵׁנִי לְטֻמְאָה לְפְסֹל אֶת הַתְּרוּמָה, אַף שֶׁמֵּאַב **וְרֵבוּ בַּמַּיִם** תְּרוּמָה, וְאֲז יִטְמָא עַל יְדֵי הַמִּשְׁקִין שֶׁבְּפִיו. **וְהָאוֹכֵל אוֹכֵל שֵׁנִי** וְכֵן גַּם אֹכֶל אֹכֶל שֶׁהוּא שֵׁנִי לְטֻמְאָה, גַּם כֵּן גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ שֵׁנִי לְטֻמְאָה מְטַנֵּפוֹ הַנִּזְכָּר. **וְהַשּׁוֹתֶה מִשְׁקִין טְמֵאִים**, אִם שָׁתָה מִשְׁקִין טְמֵאִים, גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ שֵׁנִי לְטֻמְאָה לְפְסֹל אֶת הַתְּרוּמָה, שֶׁמָּא יֹאכַל עִמָּהּ אֹכֶל שֶׁל תְּרוּמָה, וְאֲז יִטְמָא עַל יְדֵי הַמִּשְׁקִין שֶׁבְּפִיו. **וְהַבָּא רִאשׁוֹן וְרֵבוּ בַּמַּיִם שְׁאוּבִין**, לְאַחַר שֶׁטָּבַל מִשְׁקֶאתָנוּ, גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא גּוּפוֹ שֵׁנִי לְטֻמְאָה לְפְסֹל אֶת הַתְּרוּמָה, לְפִי שֶׁהָיָה טוֹבְלָן בַּמַּיִם שְׁאוּבִין הַנִּמְצָאִים בְּתוֹכָם. וְהָיָה אוֹמְרִים שֶׁאֹלּוּ הַשְּׁאוּבִין הֵם הַמְטַהֲרִים, וְהָיוּ מְזַלְזְלִים בְּטְבִילָתָם הַמְקֻרָּנוֹת, וּמִתּוֹךְ כָּךְ תִּקְנוּ שֶׁהָעִשּׂוּתָה כֵּן יַחְזֹר וְיִטְמָא וְצָרִיךְ טְבִילָה אַחֶרֶת. **וְטָהוֹר שֶׁנָּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל רֹבוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין** נִטְמָא מֵהַטְּעָם שֶׁנִּזְכָּר, אֲבָל טָהוֹר שֶׁבָּא בַּמַּיִם שְׁאוּבִין אֵינוֹ נִטְמָא, מֵאַחַר שֶׁהָרְגִילוּת הָיָה לִשְׁתּוֹ בַּמַּיִם שְׁאוּבִין, לֹא הֶחֱמִירוּ בְּטָהוֹר יוֹתֵר מִזֶּה, וְיֵשׁ חוֹלְקִין שֶׁגַּם טָהוֹר שֶׁבָּא בַּמַּיִם שְׁאוּבִין נִטְמָא. **וְהַסֵּפֶר** גְּזֵרָה שֶׁיְּהֵא סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ פּוֹסְלִים אֶת הַתְּרוּמָה בְּמַגָּעָן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְצַנְּעוּ אֹכְלִים הַסְּפָרִים, וְיִהְיוּ נִפְסָדִים עַל יְדֵי הַעֲכָבָרִים הַמְצוּיִין אֵצֶל הָאֹכְלִים.

כ"ב אלול

מַסֶּכֶת טְבוּל יוֹם פרק א משניות מבוארות

נִגְעָה הַתְּרוּמָה בַּיָּדַיִם לְפָנֵי טְבִילָה, נִפְסְלָה, מִשּׁוּם דִּסְתָם יָדַיִם נוֹגְעוֹת בְּמַקּוֹם הַטְּבוּפֹת הַנְּגִיעָה הוּא לְתָרוּמָה. **וּטְבוּל יוֹם** פּוֹסֵל אֶת הַתְּרוּמָה מִשֶּׁיַּעֲרֵב שִׁמְשׁוֹ מִן הַתּוֹרָה, **וְהָאֲכָלִים וְהַכֵּלִים שֶׁנִּטְמְאוּ בְּמַשְׁקִין**, וְנִטְמְאוּ בְּמַשְׁקִין קַאי גַּם אַאֲכָלִין.

פֶּרֶק א מַסֶּכֶת טְבוּל יוֹם וְהוּא מדיני טבול יום שֶׁקָּבַל וְצָרִיךְ הַעֲרֶב שֶׁמֶשׁ. וּסְתָם טְבוּל יוֹם הַכּוֹנָה הִיא לְגַבּוֹל קְרִי, דְּשֶׁכִּיחַ בְּיוֹתֵר. **א) הַמְכַנֵּס חַלּוֹת** הַיְינוּ חַלָּה שֶׁמַּפְרִישִׁין מִן הָעִסָּה, וְקָבֵל הַכֹּהֵן מִכָּמָּה בְּנֵי אָדָם עִסּוֹת חַלּוֹת, וְנָתַן מֵהֶם הַרְבֵּה זֹה עַל זֹה, **עַל מִנְּת לְהַפְרִישׁ** אוֹתָן לְהַפְרִיד זוֹ מִזּוֹ, **וְנִשְׁמוֹ** שֶׁנִּדְבְּקוּ הָעִסּוֹת עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁאִם יָבוֹא לְהַפְרִישָׁן נִתְלֵשׁ מֵאַחַת מֵהֶן וְנִדְבָּק עַל חֲבֵרְתָּהּ. **בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הֲרֵי חִבּוּר בְּטְבוּל יוֹם** שֶׁנָּגַע בְּאַחַת מֵהֶן, דְּטְבוּל יוֹם פּוֹסֵל בְּתְרוּמָה, וְחֶלְקָן דִּין תְּרוּמָה יֵשׁ לָהּ, וְלָכֵן אִם נָגַע טְבוּל יוֹם בְּאַחַת מֵהֶן נִטְמְאוּ **בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוּ חִבּוּר**, כֵּיוָן דְּדִבְעוּתוֹ לְהַפְרִישָׁם, וְהַטְּבוּל יוֹם פּוֹסֵל רַק בְּזוֹ שֶׁנָּגַע בָּהּ, וְהַשְּׁאָר טְהוֹרוֹת. וְאִם הָיוּ **מְקֹרָצוֹת**, עִסּוֹת שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנִּתְּכוּ וְנִתְלְשׁוּ מַעֲשֶׂה גְּדוֹלָה, **וְהֵם נוֹשְׂאוֹת זוֹ בְּזוֹ, וּנְכְרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁהֵן נוֹשְׂאוֹת זוֹ בְּזוֹ**, וְכֵן הָאוֹפֶה **חֲמִיטָה** עֲשָׂה דַּקָּה **עַל גַּבֵּי חֲמִיטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ חֲבֵרוֹת**, דְּכֵיוָן שֶׁנִּדְבְּקוּ בְּעוּדָן עֲשָׂה, הֲרֵי צוּרָתָן נִפְסֶדֶת אִם מְנַיְּתָן מְדוּבָּקוֹת, לָכֵן יַדָּאי עָדִיף לְהַפְרִידָן, וְכֵן **וְקוּלִית** קָצָף **שֶׁל מַיִם הַמְּחֻלְחֶלֶת**, שֶׁהִיא חֲלוּלָה וְאֵינָהּ מְחֻבֶּרֶת לַמַּיִם אֶלָּא בְּקִצּוּתָיהָ, שֶׁהַקָּצָף שֶׁל לֶחֶם שֶׁל תְּרוּמָה (רמב"ם), **וּתְרוּמַת גְּרִיסִין שֶׁל פּוּל רִאשׁוֹנָה**, שֶׁהַרְתָּרָתָהּ הָרִאשׁוֹנָה אֵינָהּ מְחֻבֶּרֶת לְגְרִיסִין, **וּתְרוּמַת יַיִן חָדָשׁ יוֹדוּהָ אוֹמֵר אַף** רְתִיחָה **שֶׁל אוֹרֶז פְּלִיגֵי בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל בְּכָל דְּבָרִים אֵלּוּ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוּ חִבּוּר**. **וּמוֹדִים בֵּית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּאי בְּשֹׁאֵר כָּל הַטֻּמְאוֹת קְלוֹת**, הַיְינוּ בְּראשׁוֹן לְטֻמְאָה, **בֵּין בְּטֻמְאוֹת חֲמוּרוֹת בֵּין בְּטֻמְאוֹת קְלוֹת**. וְדַוְקָא הַהוֹא לְגַבֵּי הַמַּשְׁקִין וְכֵן חוֹלְקִים, לְפִי שֶׁכְּבָר עָלָה מִטֻּמְאָתוֹ וְאֵינוֹ חָסֵר אֶלָּא הַעֲרֶב שֶׁמֶשׁ. **ב) הַמְכַנֵּס חַלּוֹת** זוֹ **עַל מִנְּת שֶׁלֹּא לְהַפְרִישׁ** שֶׁלֹּא חִשֵּׁב לְהַפְרִידָן זוֹ מִזּוֹ, וְכֵן הָאוֹפֶה **חֲמִיטָה עַל גַּבֵּי חֲמִיטָה בְּתַנּוּר**, דְּמִאֹהֶל שֶׁאֵין צוּרָתָן נִפְסֶדֶת וְנִשְׁאָרִין רְקִיקִין מְנַיְּתָן דְּמְדַבְּקִין וְשׁוּב אֵינוּ מִדְּבָקִין **וּתְרוּמַת גְּרִיסִין שֶׁל פּוּל שֶׁנִּיָּה**, **וּתְרוּמַת יַיִן יָשָׁן מַיִם שֶׁאֵינָהּ מְחֻלְחֶלֶת**, **וּתְרוּמַת גְּרִיסִין שֶׁל פּוּל שֶׁנִּיָּה**

מַסֶּכֶת טְבוּל יוֹם

פרק א א המכנס חלות על מנת להפרישׁ, ובשכו, בית שמאי אומרים, חבור בטבול יום: ובית הלל אומרים, אינו חבור. מקרצות נושׂות זו בזו, וכבורות נושׂות זו בזו, האופה חמיטה על גבי חמיטה עד שלא קרמו בתנור, וקולית של מים המחלחלת, ותרומת גריסין של פול ראשונה, ותרומת יין חדש, רבי יהודה אומר, אף של ארז, בית שמאי אומרים, חבור בטבול יום. בית הלל אומרים, אינו חבור. ומודים בשאר כל הטמאות, בין קלות בין חמורות: ב המכנס חלות על מנת שלא להפרישׁ, וקולית של מים שאינה מחלחלת, ותרומת גריסין של פול שניה, ותרומת יין ישן, ושל שמן לעולם, ושל עדשים, רבי יהודה אומר, (אף) של טפח, טמאים בטבול יום, ואין צריך לומר בכל הטמאות: ג מטמר בלופים, וברגר מלח קטן, וחרחור פחות מכאצבע, רבי יוסי אומר, כל שהוא נאכל עליו, טמאים בטבול יום, ואין צריך לומר בכל הטמאות: ד הצרור שבכבר, וברגר מלח גדול, והתרמוס, שמשימין בכבר לסימן, והתרמוס, שמשימין בכבר לסימן, והחרחור, מקום שרוף שהוא יותר מכאצבע. רבי יוסי אומר כל שאינו בצל עמו, וחנא קמא סבר דמשערין כעוני אצבע, טהורים, אם נגע הצרור או המלח באב הטמאה, הרי הם טהורים. ואין צריך לומר בטבול יום, שלא נפסל דלא חיי חבור. ה) השעורה והכסמת בזמן שאינן קלופין, תיאבה והחלתית והאלום, רבי יהודה אומר, טהורים באב הטמאה, ואין צריך לומר שהם טהורים אם נטמא בטבול יום, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים טהורים אם נטמא בטבול יום, כיון שנטהרו מטמאתו ואינו מחסר אלא הערב שמש, אינו פוסל בכל אלו, וטמאים כל אלו בכל הטמאות, אם נגע בהם אחד מטאבי הטמאים חשיבי אוכל ומקבלין טומאה כשאר אכלין. השעורה והכסמת בזמן שהן קלופים, והחשה בין שהיא קלופה בין שאינה קלופה, הקצאת, ורבי יהודה אומר אף אפונים לבנים, כל אלו טמאים בטבול יום, ואין צריך לומר בכל הטמאות דבמשקין אוכל.

יהודה אומר אף אפונים שחורים, שאינן אפונים שחורים, **טהורים אם נטמאו באב הטמאה, ואין צריך לומר** שהם טהורים אם נטמאו **בטבול יום, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים טהורים** אם נטמאו **בטבול יום**, כיון שנטהרו מטמאתו ואינו מחסר אלא הערב שמש, אינו פוסל בכל אלו, **וטמאים** כל אלו **בכל הטמאות**, אם נגע בהם אחד מטאבי הטמאים חשיבי אוכל ומקבלין טומאה כשאר אכלין. **השעורה והכסמת בזמן שהן קלופים, והחשה בין שהיא קלופה בין שאינה קלופה, הקצאת** מין זרע שחר שרגילין לתתו בלחם יקורין לו קימל. **והשמשם והכלכל, רבי יהודה אומר אף אפונים לבנים**, כל אלו **טמאים בטבול יום, ואין צריך לומר בכל הטמאות** דבמשקין.

כ"ב אלול

משניות מבוארות מַסֶּכֶת טְבוּל יוֹם פרק א

ושל שמן, ותרומה העולה מן השמן **לעולם** בין חדש בין ישן, **ושל עדשים**, ותרומה העולה מן העדשים, **רבי יהודה אומר אף** רתיחה **של שופך**, הוא מין קטניות, כל אלו **טמאים בטבול יום**. פרוש אם נגע טבול יום בהם הוה חבור ופסל את התרומה **ואין צריך לומר בכל הטמאות. ג) מטמר שאחר הכבר**, בצק הבולט מן הכבר של לחם, והוא נראה כמו מסמר, וישׁ שעושין כך לסימן. **וברגר מלח קטן**, שנדבק בכבר ונעקם עמו, **וחרחור**, פרוש מקום שנשרף מן הלחם והוא **פחות מכאצבע, רבי יוסי אומר כל שהוא שנאכל עליו**, היינו שהוא נאכל עם הכבר, **טמאים בטבול יום**, אם נגע טבול יום באחד מהם, כאלו נגע בפת עצמה, **ואין צריך לומר בכל הטמאות**, ואם אינו נאכל עמו אינו חבור. **ד) הצרור שבכבר**, אבן שרגילים לשום בתוך הכבר לסימן שלא יתחלף בכבר אחר, **וברגר מלח גדול**, שמשימין בכבר לסימן, **והתרמוס**, שמשימין בכבר לסימן, **והחרחור**, מקום שרוף **שהוא יותר מכאצבע. רבי יוסי אומר כל שאינו בצל עמו**, וחנא קמא סבר דמשערין כעוני אצבע, **טהורים**, אם נגע הצרור או המלח **באב הטמאה**, הרי הם טהורים. **ואין צריך לומר בטבול יום**, שלא נפסל דלא חיי חבור. **ה) השעורה והכסמת בזמן שאינן קלופין**, תיאבה והחלתית והאלום, שאין בני אדם אוכלין אותן בקלפן, ודבר שאינו מאכל אדם אינו מקבל טומאה וכן **התיאבה** שרש של החלתית, **והחלתית והאלום**, כל אלו מיני זרעים שאינם חשובים מאכל אדם, אף על פי שמערערין מהם לפעמים בתוך המאכל. **רבי יהודה אומר אף אפונים שחורים**, שאינן אלא לרפואה, כל אלו **טהורים** אם נטמאו **באב הטמאה, ואין צריך לומר** שהם טהורים אם נטמאו **בטבול יום, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים טהורים** אם נטמאו **בטבול יום**, כיון שנטהרו מטמאתו ואינו מחסר אלא הערב שמש, אינו פוסל בכל אלו, **וטמאים** כל אלו **בכל הטמאות**, אם נגע בהם אחד מטאבי הטמאים חשיבי אוכל ומקבלין טומאה כשאר אכלין. **השעורה והכסמת בזמן שהן קלופים, והחשה בין שהיא קלופה בין שאינה קלופה, הקצאת** מין זרע שחר שרגילין לתתו בלחם יקורין לו קימל. **והשמשם והכלכל, רבי יהודה אומר אף אפונים לבנים**, כל אלו **טמאים בטבול יום, ואין צריך לומר בכל הטמאות** דבמשקין שאוכל.